U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobce: **K. U. M.**, zastoupeného Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2007, č. j. OAM-517/LE-05-P13-2005, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 15. 7. 2010, č. j. 4 Az 47/2007 – 130,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatele Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 5760 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal včas kasační stížnost proti nadepsanému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 10. 2007, č. j. OAM-517/LE-05-P13-2005, jímž bylo o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodnuto tak, že se podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu) neuděluje.

Městský soud v Praze v této věci rozhodl poprvé rozsudkem ze dne 9. 7. 2009, č.j. 4 Az 47/2007 - 68 tak, že napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Soud k tomuto závěru dospěl poté, co uvážil, že žalobcův příběh měl být žalovaným vyhodnocen ve vztahu k Nigérii a mělo být přihlédnuto k doloženým faktům, tj. k lékařským zprávám, které potvrzují, že žalobce nese na těle stopy fyzického násilí a trpí posttraumatickou poruchou.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a rozsudkem ze dne 21. 4. 2010 č.j. 3 Azs 4/2010 - 105 rozsudek Městského soudu v Praze zrušil. Nejvyšší správní soud dovodil, že rozsudek Městského soudu v Praze netrpí nepřezkoumatelností a je postaven na nesprávném závěru, že žalobcův příběh měl být vyhodnocen i ve vztahu k Nigérii s ohledem na to, že žalobce dokládal skutečnost, že je občanem Nigérie (v řízení o žalobě). Nejvyšší správní soud v tomto směru přijal námitky žalovaného a konstatoval, že žalovaný touto informací v řízení o udělení mezinárodní ochrany nedisponoval, a proto k ní nemohl přihlédnout ani Městský soud v Praze. Podle Nejvyššího správního soudu se žalovaný v řízení neopomenul zabývat činností žalobce v Nigérii, a to v návaznosti na možnost jeho zadržení v zemi, jíž je státním příslušníkem – v Zimbabwské republice, v případě jeho vrácení do Nigerie, kde by mohl být za svou činnost na území Nigerie perzekuován. Žalovaný oprávněně nejdříve vyloučil uvedený důvod pro udělení mezinárodní ochrany jako azylově relevantní, a poté jej zhodnotil z hlediska úpravy doplňkové ochrany v zákoně o azylu. Dospěl k závěru, že obavy žalobce jsou nedůvodné a svou úvahu opřel o vyhodnocení výpovědí žalobce jako nevěrohodných.

Podle náhledu Nejvyššího správního soudu se žalovaný zdůvodněním nevěrohodnosti výpovědi žalobce zabýval velmi pečlivě, a to na straně 6 až 8 svého rozhodnutí. Žalovaný na základě souvisejícího sledu faktických okolností a na základě logických a přesvědčivých úvah dovodil, že konkrétní okolnosti případu skutečně svědčí o nevěrohodnosti příběhu, tvrzení žalobce za daných skutkových okolností žalovaného nepřesvědčila a byla vyhodnocena jako účelově použitá.

Nejvyšší správní soud rovněž vyslovil, že nevěrohodnost skutkového příběhu žalobce má relevanci pouze ve vztahu k otázce udělení azylu a doplňkové ochrany, ne však k otázce humanitárního azylu, jak správně rozlišil ve svém rozhodnutí žalovaný. Žalovaný řádně zjistil a posoudil situaci žalobce, zhodnotil jím předložené lékařské zprávy, a pokud sám z toho nedovodil důvody pro udělení humanitárního azylu, je takové rozhodnutí v jeho pravomoci.

Městský soud v Praze vázán stanoviskem vysloveným ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu rozhodl ve věci znovu rozsudkem ze dne 15. 7. 2010, č. j. 4 Az 47/2007 – 130 tak, že žalobu zamítl a rozhodl o náhradě nákladů řízení. K tvrzením žalobce vztahujícím se k jeho činnosti na území Nigérie převzal závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem a posoudil i azylový příběh žalobce ve vztahu k zemi jeho státní příslušnosti – Zimbabwské republice. Soud souhlasil se žalovaným, že není možno dojít k závěru, že by žalobce v zemi původu mohl pociťovat odůvodněný strach z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Je nepochybné, že žalobce v Zimbabwe nikdy žádné obtíže, které by opodstatňovaly udělení mezinárodní ochrany, neměl. Soud dal žalovanému za pravdu, že pokud jde o otázku tvrzení žalobce, že by mohl být v případě návratu do Zimbabwe vydán tamními státními orgány do Nigérie, je třeba výpověď žalobce hodnotit jako nevěrohodnou, a to ve věci jeho údajného věznění v Nigérii. Žalovaný se podle soudu dostatečně zabýval i posouzením důvodů pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Z doložených lékařských zpráv nevyplývá, že by žalobce trpěl vážnou zdravotní indispozicí, která by jej mohla v případě návratu do země původu ohrozit na životě. Žalobce s ohledem na svůj

věk, zdravotní stav a dostatečné vzdělání je schopen se v zemi původu postarat o uspokojení svých životních potřeb. Městský soud v Praze dospěl k názoru, že v rámci tohoto posouzení nebyly překročeny meze správního uvážení a neshledal proto v postupu žalovaného žádné pochybení.

V kasační stížnosti stěžovatel uvedl, že jí podává z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel odkázal na žalobu, kde namítal, že žalovaný k některým relevantním okolnostem přihlédl a k jiným nikoliv. Žalovaný nekonkretizoval, z čeho vychází jeho tvrzení, že stěžovatel nepodložil svou příslušnost ke straně ANP a ani se nevyrovnal s důkazy předloženými stěžovatelem. Jedná se zejména o lékařskou zprávu MUDr. D. a zprávu z psychologického vyšetření Mgr. K. Žalovaný příběh stěžovatele posoudil jako nevěrohodný, a to i přesto, že příběh stěžovatele po celou dobu vyznívá v zásadě shodně. Soud se nezabýval všemi námitkami obsaženými v žalobě, a tudíž je jeho rozhodnutí částečně nepřezkoumatelné. Soud se ve svém rozhodnutí zabýval převážně otázkou hodnocení toho, zda žalovaný postupoval správně, pokud situaci popisovanou stěžovatelem posuzoval pouze ve vztahu ke státní příslušnosti Zimbabwské republiky, nebo tuto situaci měl posuzovat i ve vztahu ke stěžovatelem od počátku správního řízení tvrzené státní příslušnosti Nigérie. Stěžovatel na pozadí přednesené situace v Zimbabwské republice a v Nigérii splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu a případně s ohledem na jím doložené lékařské zprávy, ze kterých vyplývá jeho nepříznivý zdravotní stav, i podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu či humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu.

Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost takto:

S ohledem na skutečnost, že Nejvyšší správní soud v předmětné věci již jednou o kasační stížnosti rozhodoval, bylo nutné právě projednávanou kasační stížnost posoudit z pohledu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., podle nějž je kasační stížnost nepřípustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2005, č. j. 7 Azs 338/2004 – 106 bylo vysloveno, že „pokud se stěžovatel v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, dovolává stížních důvodů v předchozí kasační stížnosti již jednou uplatněných a Nejvyšším správním soudem věcně přezkoumaných, je kasační stížnost v této části nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.“.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené shledal kasační stížnost přípustnou toliko v části námitek týkajících se posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany ve vtahu k zemi státního občanství stěžovatele, tj. Zimbabwské republiky, neboť ostatní námitky již byly přezkoumány Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 21. 4. 2010 č.j. 3 Azs 4/2010 - 105.

Po konstatování přípustnosti části kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Nejvyšší správní soud proto zkoumal otázku, zda je kasační stížnost přijatelná ve smyslu ust. § 104a s. ř. s., tedy zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Vycházel přitom ze svého precedentního usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je pak nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodu uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

K námitce nepřezkoumatelnosti rozhodnutí Městského soudu v Praze spočívající v nedostatku důvodů, k níž je Nejvyšší správní soud povinen dle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlížet z úřední povinnosti, Nejvyšší správní soud uvádí, že byla již předmětem jeho posouzení, ať už v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, či rozsudku ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44 (publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS).

K obecnému přesvědčení stěžovatele, že splňoval podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu z důvodu situace v Zimbabwské republice, zdejší soud uvádí, že k povinnosti tvrdit azylově relevantní důvody se soud vyjádřil např. v rozsudku ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003-59, publikovaném pod č. 181/2004 Sb. NSS, na www.nssoud.cz, v němž kasační soud konstatoval, že z žádného ustanovení zákona o azylu nelze dovodit, že by správnímu orgánu vznikala povinnost, aby sám domýšlel právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné, a posléze k těmto důvodům činil příslušná skutková zjištění.

Stejně tak stěžovatel neuvedl ani žádné důvody svědčící pro poskytnutí doplňkové ochrany (vyjma poukazu na zdravotní stav), přičemž jeho obava z možného vydání do

Nigérie byla již ve smyslu nevěrohodnosti jeho tvrzení posouzena citovaným rozsudkem zdejšího soudu ze dne 21. 4. 2010 č. j. 3 Azs 4/2010 - 105.

Argumentuje-li stěžovatel, že Městský soud v Praze nesprávně vyložil § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Podle tohoto ustanovení azyl z humanitárních důvodů lze udělit pouze „v případě hodném zvláštního zřetele“. Nejvyšší správní soud v celé řadě svých rozhodnutí zaujal stanovisko k posuzování zákonných podmínek pro udělení humanitárního azylu a možnosti přezkumné činnosti správních soudů (srov. např. rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55). Ke zdravotním problémům jakožto důvodům pro poskytnutí humanitárního azylu se Nejvyšší správní soud vyjádřil taktéž v řadě svých rozsudků, z nichž pro tuto věc je klíčový rozsudek č. j. 2 Azs 30/2007 - 69 ze dne 26. 7. 2007. Žalovaný i Městský soud v Praze jsou ve shodě s citovanou judikaturou, podle níž zdravotní stav může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany jen zcela výjimečně.

Možností udělení doplňkové ochrany v souvislosti se zdravotním stavem žadatele se Nejvyšší správní soud již zabýval např. v rozsudku ze dne 9. 10. 2009, č. j. 6 Azs 34/2009 – 89. Soud v tomto rozhodnutí vycházel z judikatury Evropského soudu pro lidská práva a učinil závěr, že předpoklad výrazného zhoršení zdravotního stavu žadatele po návratu do země jeho původu může být důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. Z citovaného rozsudku nicméně současně vyplývá, že takový postup bude na místě pouze v případě těžce nemocného žadatele, u nějž lze navíc předpokládat, že by mu ve vlasti nebyla poskytnuta péče, která by zachovala alespoň akceptovatelnou délku a důstojnost jeho života. V případě stěžovatele se však o takovou situaci prima facie nejedná.

Na základě uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky přijatelnosti v daném případě nejsou splněny a kasační stížnost stěžovatele podle § 104a s. ř. s. pro nepřijatelnost odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn ust. § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (kasační stížnost) odmítnuta.

Ustanovené zástupkyni stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 4200 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 4800 Kč. Protože je ustanovená advokátka plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 960 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 5760 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. června 2011

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu